

मिति : २०७८/५/२०

श्रीमान् अध्यक्ष ज्यू

विद्युत नियमन आयोग

सानो गौचरण, काठमाडौं

President

Mr. Krishna Pd. Acharya

Vice President

Mr. Ashish Garg

Mr. Ganesh Karki

Mr. Mohan Kr. Dangi

Secretary General

Er. Gore Sherpa

Secretary

Mr. Balaram Khatiwada

Mr. Bharat Bdr. Khatri

Mr. Ram Pd. Acharya

Treasurer

Mr. Ananda Chaudhary

Executive**Committee Members**

Mr. Bharat Kumar Khadka

Mr. Bikram Bista

Mr. Prakash C. Dulal

Mr. Uttam Bhlon Lama

Ms. Abhigya Malla

Ms. Kabita Pokharel Kadel

Mr. Narendra Ballav Panth

Imme. Past President

Mr. Shailendra Guragain

विषय : विद्युत सम्बन्धी कम्पनीको शेयरको सार्वजनिक निष्कासनको पूर्वस्वीकृति सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८ को मस्यौदामा तिन महले प्रतिक्रिया सम्बन्धमा ।

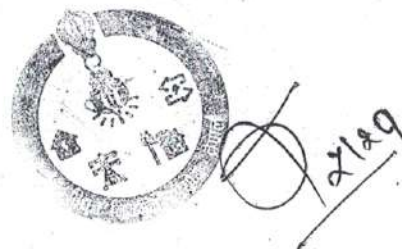
महोदय,

उपरोक्त विषयमा तहाँ विद्युत नियमन आयोगबाट जारी गरिएको विद्युत सम्बन्धी कम्पनीको शेयरको सार्वजनिक निष्कासनको पूर्वस्वीकृति सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८" को सम्बन्धमा विभिन्न समाचारहरु आइरहेको, जलविद्युत उद्यमी र आयोगका सदस्यहरु विच भएका विभिन्न छलफलहरुमा उठेका विषयहरुमा स्वतन्त्र उर्जा उत्पादकहरुको संस्था, नेपालको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ । यस संस्थाको १३७ औं कार्यसमिति बैठकले उक्त प्रस्तावित निर्देशिका हुवहु लागु भएमा नेपालमा निजी लगानीको सबैभन्दा ठूलो क्षेत्र धरासायी हुने निश्चित रहेको आँकलन गरिएको छ, त्यसकारण उक्त निर्देशिकामा संलग्न तिन महले अनुसार संशोधन गरी सहयोग लागि अनुरोध गर्दछौं ।

भवदीय,

कृष्णप्रसाद आचार्य

अध्यक्ष

“विद्युत सम्बन्ध कम्पनि को शेयरको सार्वजनिक निष्काशनको पूर्व स्वीकृति सम्बन्ध निर्देशिका, २०७६”

लाघौ नेपाली जनताको लागानी रहेका नीज क्षेत्रका बलविद्युत आयोजनाहरूलाई नियमन गर्न गठित विद्युत नियमन आयोगले प्रस्ताव गरेको विद्युतसम्बन्धी कम्पनीको शेयरको निष्काशनको पूर्व स्वीकृति सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६ संशोधन गर्नुपर्ने बुँदाहरु

क्र.स.	प्रस्तावित	संशोधन वा थप गर्नुपर्ने	कैफियत
१.	२. परिभाषा (ठ) नभएको ।	(ठ) “आधारभूत शेयरधनी” भन्नाले अनुमति प्राप्त कम्पनीको शेयरको सार्वजनिक निष्काशनको समयमा कायम रहेको चूक्ता पूँजीको एक (१) प्रतिशत वा सोभन्दा बढी शेयर ग्रहण गरेको व्यक्ति वा संस्था तथा सञ्चालक समितिको सदस्य सम्भन्ध पर्छ ।	आधारभूत शेयरधनीको परिभाषा नभएकोले थप गर्नुपर्ने ।
२.	४. शेयरको प्रारम्भिक निष्कासन: (४) आयोजनाको कुल लागतमा ऋण र स्वलगानी साभान्यतः ७०:३० अनुपात कायम हुनु पर्नेछ । (५) उपदफा (४) बमोजिम स्वलगानीको अनुपात तिस वा सोभन्दा कम भएको अवस्थामा कुल स्वलगानीको अधिकतम ४९ प्रतिशतसम्म कायम हुन आउने शेयर पूँजीको लागी प्रारम्भिक निष्कासन गर्न पूर्व स्वीकृति प्रदान गर्न सकिनेछ । (६) उपदफा (४) बमोजिम स्वलगानीको अनुपात तिस भन्दा बढी भएको अवस्थामा कुल स्वलगानीको अधिकतम ३० प्रतिशतसम्म कायम हुन आउने शेयर पूँजीको लागी प्रारम्भिक निष्कासन गर्न पूर्व स्वीकृति प्रदान गर्न सकिनेछ । (९) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि निर्माणाधिन आयोजनाले ऋण तिर्ने प्रयोजनार्थ सार्वजनिक शेयर निष्कासन गर्न पाईने छैन ।	४. शेयरको प्रारम्भिक निष्कासन (४) हटाउनु पर्ने । (५) प्रचलित कानून बमोजिम अधिकतम ४९ प्रतिशतसम्म कायम हुन आउने शेयर पूँजीको लागी प्रारम्भिक निष्कासन गर्न पूर्व स्वीकृति प्रदान गर्न सकिनेछ । (६) हटाउनु पर्ने ।	लागानीकर्ता र बैंकहरूको आपसी सहमतिमा स्वलगानी र ऋण लागानी अनुपात कायम गर्ने “धितोपत्र, दर्ता तथा निष्कासन नियमावली, २०७३” बमोजिम । आवश्यक नरहेकोले ।
		(९) हटाउनु पर्ने ।	ऋण तिर्ने प्रयोग भएतापनि आयोजनाको लागत नबढ्ने ।

<p>३. संस्थागत लगानीको लागि हकप्रद शेयरको सार्वजनिक निष्कासन</p> <p>५(२) यस दफा बमोजिम हकप्रद शेयरको निष्कासनको लागि निवेदन दिदा सहायक कम्पनीमा मुख्य कम्पनीको र संगठित संस्थाको कति प्रतिशत शेयर कायम रहने हो सोको विवरण पेश गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>५(३)(क) मुख्य कम्पनी विगत तिन शीर्षक वर्षदेखि खुद मुनाफामा रहेको हुनु पर्नेछ ।</p> <p>(३)(ख) मुख्य कम्पनीले सहायक कम्पनीको चुस्ता पुजीको कम्तिमा ५०% भन्दा बढी अंश ग्रहण गरेको हुनुपर्नेछ</p> <p>५(१०) यस दफाबमोजिम हकप्रद शेयरको निष्कासन गर्दा प्रथम चरणमा निश्चित समय तोकरी संस्थापक शेयरधनीका लागि शेयर निष्कासन गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>५. संस्थागत लगानीको लागि हकप्रद शेयरको सार्वजनिक निष्कासन</p> <p>यस दफा बमोजिम हकप्रद शेयरको निष्कासनको लागि निवेदन दिदा सहायक कम्पनीमा मुख्य कम्पनी, संगठित संस्था र प्राकृतिक व्यक्तिहरूको कति प्रतिशत शेयर कायम रहने हो सोको विवरण पेश गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>मुख्य कम्पनी/आयोजनाको व्यापारिक उत्पादन भएको हुनु पर्नेछ ।</p> <p>मुख्य कम्पनीले अन्य कम्पनीमा हकप्रद बराबरको अंश वा सो भन्दा बढी ग्रहण गरेको हुनुपर्नेछ ।</p> <p>(१०) यस दफाबमोजिम हकप्रद शेयरको निष्कासन गर्दा प्रथम चरणमा निश्चित समय तोकरी संस्थापक शेयरधनी (धितोपत्र बजारमा सूचिकृत भएको मितिले तिन वर्ष पुरा नभएमा) र आधारभूत शेयरधनी (धितोपत्र बजारमा सूचिकृत भएको मितिले तिन वर्ष पुरा भएमा) का लागि शेयर निष्कासन गर्नु पर्नेछ ।</p> <p>(११) हकप्रद शेयरको निष्कासन गर्दा उपदफा (१०) बमोजिम संस्थापक शेयरधनी वा आधारभूत शेयरधनीले पूरा रकम चुक्ता गरे नगरेको जानकारी समेतको विवरण प्रकाशन गरी सर्वसाधारणको लागि हकप्रद शेयरको निष्कासन गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>कम्पनी कानूनले स्पष्ट रूपमा हाइड्रोपावर कम्पनीहरूको सूचिकृत हुने शेयर भन्नेबाट १० प्रतिशत स्थानिय र संचालक सीमितको निर्णयानुसार कम्पनीको कर्मचारीहरूलाई पनि शेयर उपलब्ध गराउने कुरा उल्लेख भए बमोजिम संगठित संस्थाहरू मात्र उल्लेख गर्दा व्यवहारिक हुने । त्यसकारण प्राकृतिक व्यक्तिहरू पनि शेयर सदस्य हुन सक्ने प्रावधान जरुरी भएकाले ।</p> <p>स्वदेशी पुंजि परिचालन गरि जलविद्युत प्रबर्द्धन गर्न साना जलविद्युत आयोजनाहरूको हकप्रदबाट प्राप्त रकम त्यस भन्दा ठूलो आयोजनाहरूमा लगानी गर्दा यस निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम ५० प्रतिशत भन्दा बढी शेयर अंश ग्रहण गर्न सक्ने देखिदैन</p> <p>हकप्रद मार्फत प्राप्त रकम कम्पनीको ५०% अंश भन्दा कम वा बढी हुन सक्ने भएकाले</p> <p>"धितोपत्र दर्ता तथा निष्कासन-नियमावली, २०७३" बमोजिम धितोपत्र बजारमा सूचिकृत भएको मितिले तिन वर्षसम्म विक्रि गर्न नपाईने ।</p>
---	---	---

<p>४. निर्माणाधिन आयोजनाको लागि हकप्रद शेरको सार्वजनिक निष्कासन</p> <p>६(६) हकप्रद शेरको निष्कासन गर्दा प्रथम चरणमा निश्चित समय तोकी संस्थापक शेरधनीका लागि शेर निष्कासन गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>६. निर्माणाधिन आयोजनाको लागि हकप्रद शेरको सार्वजनिक निष्कासन</p> <p>(६) हकप्रद शेरको निष्कासन गर्दा प्रथम चरणमा निश्चित समय तोकी संस्थापक शेरधनी (धितोपत्र बजारमा सूचिकृत भएको भित्तिले तिन वर्ष पुरा नभएमा) र आधारभूत शेरधनी (धितोपत्र बजारमा सूचिकृत भएको भित्तिले तिन वर्ष पुरा भएमा)का लागि शेर निष्कासन गर्नु पर्नेछ ।</p>	<p>“धितोपत्र दर्ता तथा निष्कासन नियमावली, २०७३” बमोजिम धितोपत्र बजारमा सूचिकृत भएको भित्तिले तिन वर्ष सम्म विक्रि गर्न नपाईने ।</p> <p>आवश्यक रहेकोले ।</p>
<p>५. अन्य प्रयोजनको लागि शेरको सार्वजनिक निष्कासन र</p> <p>७(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि आयोजनाको ऋण तिर्ने र अन्य अनुमतिपत्र प्राप्त कम्पनीमा लगानी गर्ने प्रयोजनका लागि हकप्रद शेरको सार्वजनिक निष्कासन गर्न पाइने छैन ।</p>	<p>७. अन्य प्रयोजनको लागि शेरको सार्वजनिक निष्कासन र</p> <p>७(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि आयोजनाको व्यापारिक उत्पादन भए पश्चात आयोजनाको ऋण तिर्ने र अन्य अनुमतिपत्र प्राप्त कम्पनीमा लगानी गर्ने प्रयोजनका लागि हकप्रद शेरको सार्वजनिक निष्कासन गर्न पाइने छैन ।</p>	<p>स्वदेशी पुर्जि परिवालन गरि जलविद्युत प्रवर्द्धन गर्न कम्पनी ऐनको दफा ५६ बमोजिम कुनै पनि कम्पनीको लगानीकर्ताहरूको सामूहिक निर्णय साधारण सभा हो र साधारण सभाको निर्णय बमोजिम बैकको ऋण तिर्ने वा अन्य लगानी गर्ने उर्तिहरू स्वतन्त्र छन् । यस्ता किसिमका वाक्साशहरूले लगानी कर्ताहरू मनोबल गिर्ने र अन्य आयोजनाहरूमा लगानी नगर्ने साथै नेपालको संविधानको मौलिक अधिकारमा उल्लेख भएको सम्पत्ती सम्बन्धी कानूनको मर्म र भावना विपरित भएको हुँदा ।</p>
<p>६. पूर्व स्वीकृति सम्बन्धमा निर्णय :</p> <p>रितपूर्वक निवेदन प्राप्त भएको भित्तिले पैतालिस दिनभित्र आयोगले शेरको सार्वजनिक निष्कासनको पूर्वस्वीकृति सम्बन्धमा निर्णय गर्नेछ ।</p>	<p>९. पूर्व स्वीकृति सम्बन्धमा निर्णय :</p> <p>रितपूर्वक निवेदन प्राप्त भएको भित्तिले पन्ध्र (१५) दिनभित्र आयोगले शेरको सार्वजनिक निष्कासनको पूर्वस्वीकृति सम्बन्धमा निर्णय गर्नेछ ।</p>	<p>जलविद्युत आयोजनाहरूको लगानी अत्याधिक ठूलो आकारको हुने र आयोगमा दर्ता भएका सबै कागजातहरू विभिन्न विभाग र निकायहरूबाट प्रमाणीत भइसकेको हुने हुनाले लागू समय लगाउ पर्ने देखिदैन । यसरी लागू समय लिदा आयोजनाको समयमावधि लाग्ने भई लागतमा प्रभाव पर्ने देखिन्छ ।</p>

<p>७. संस्थापक शेयरको खरिद विवनी र धितोपत्र बजारमा सूचिकरण :</p> <p>(२). प्रारम्भिक शेयर निष्काशन भई प्रचलित कानून बमोजिम धितोपत्र बजारमा सूचिकृत भएको मितिले तिन वर्ष पुरा भएपश्चात निष्काशनका बखत कायम रहेको एक प्रतिशत भन्दाकम शेयर ग्रहण गरेका संस्थापक शेयर धनिको शेयरमात्र धितोपत्र बजारमा खरिदविक्री हुन सक्नेछ ।</p> <p>(३). प्रारम्भिक शेयर निष्काशन भई प्रचलित कानून बमोजिम धितोपत्र बजारमा सूचिकृत भएको मितिले तिन वर्ष पुरा भएपश्चात आयोगको पूर्व स्वीकृति लिई संस्थापक शेयर धनिले आफ्नो स्वामित्वको एकउत्त प्रतिशत शेयर कम्पनिमा कायमै राखि बाकी शेयर धितोपत्र बजारमा खरिदविक्री हुन सक्नेछ ।</p> <p>(४). उपदफा (२) बमोजिम तिन वर्ष पुरा भएको र बैक तथा वित्तिय संस्थाको ऋण समेत चुक्ता भईसकेको अवस्थामा आयोगको पूर्व स्वीकृति लिई संस्थापक शेयर धनिको कम्पनिमा पञ्चस प्रतिशत शेयर कायम राखि बाकी शेयर धितोपत्र बजारमा खरिदविक्री हुन सक्नेछ ।</p> <p>(५). उपदफा (३) बमोजिम संस्थापक शेयर धनिको कम्पनीमा रहेको पञ्चस प्रतिशत शेयर आयोजनाको अनुमतिपत्रको अवधिसम्म कायम रहनुपर्नेछ ।</p>	<p>११. संस्थापक शेयरको खरिद विवनी र धितोपत्र बजारमा सूचिकरण :</p> <p>(२) हटाउनु पर्ने ।</p> <p>(३) हटाउनु पर्ने ।</p> <p>(४) हटाउनु पर्ने ।</p> <p>(५) हटाउनु पर्ने ।</p>	<p>सम्पत्ती सम्बन्धी मौलिक हक तथा धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ को प्रस्तावना भन्दा बाहिर, नीति तथा नियमहरू प्रागतिशिल तथा सुधानुसुख इजुपर्ने विश्वव्यापी मान्यता भन्दा फरक, बैक तथा वित्तिय नियमनभन्दा पनि नियन्त्रुखि यो व्यवस्थापने संस्थापक शेयर सदस्यले लगानी गर्न हुँदा आयोजना निर्माण हुन नसक्ने अवस्था श्रुतना भएर स्वदेशी पुजि प्रवर्धन गरि जलविद्युत प्रवर्द्धन गर्ने सरकारी सोच तथा लक्ष्य समेत प्राप्त नहुने हुदा जलविद्युत आयोजनाहरू अन्य कम्पनीहरू जस्तो सधैँ वर्षको लागि नभई केवल ३५/४० वर्षको लागि मात्र नेपाल सरकारसग सम्झौता गरी निर्माण सम्पन्न भएकोले यस्ता आयोजनाहरूमा शेयरहरू विक्रीवितरण गर्न पूर्वत नियम कानूनलाई अग्रगामी बनाउनु पर्नेमा पश्चागामी बनेको देखिन्छ ।</p> <p>नेपालको संविधान २०७२ को मौलिक अधिकारको सम्पत्ती सम्बन्धी कानून प्रभावित भएको देखिन्छ । लगानीकर्ताहरूलाई निरस्तगहित बनाउन तथा आयोजनाहरूमा लगानी गरेका लगानीहरू लगानीकर्ताले चाहेको बेलामा विक्रीवितरण गर्न नपाउने हुँदा यस्ता आयोजनाहरूमा लगानी शुन्य हुन्छ ।</p> <p>यस्ता किसिमका प्रावधानहरूले कम्पनीमा लगानी गर्नेहरूको सम्पूर्ण अधिकारहरू बञ्चित गर्ने र जलविद्युत विकासको सम्भावनाहरूको अन्त्य गर्ने देखिन्छ । अनुभवि लगानीकर्ताहरूलाई अन्य लगानीको वातावरण बन्द हुन्छ र बजारमा प्रवृद्धकरको भन्दा शेयरको दोश्रो बजारमा खेल्ने रमाउनेहरूको लागिमात्र बनेको जस्तो देखिन्छ ।</p>
---	---	--

